

סיכום דיון והחלטות הוועדה המוניתרית מיום 24 בספטמבר 2012
בנושא הגדלת המכסה של ישראל בקרן המטבע (IMF)

רקע כללי

לכל מדינה החברה בקרן המטבע הבין-לאומית נקבעה מכסה (Quota) להשתתפותה בהון הקרן, מכסה הנקובה במטבע SDR¹. המכסה נקבעת על פי הנתונים הכלכליים של המדינה (ההכנסה הלאומית, היצוא, מאזן התשלומים ורמת הרזרבות), והיא קובעת את כוח ההצבעה של המדינה. כמו כן, המכסה קובעת את הסכום של הסיוע הפיננסי שיכולה לקבל המדינה מקרן המטבע. המכסה של כל מדינה מורכבת משני חלקים: החלק האחד נקרא ה-Reserve Tranche. חלק זה משולם במטבע חוץ במזומן, מופקד בקרן המטבע בחשבון SDR, וניתן למשיכה על ידי המדינה. החלק האחר של המכסה הינו התחייבות של בנק ישראל בפיקדונות ובשטרות שקליים הצמודים ל-SDR.

בדצמבר 2010 החליטה מועצת הנגידים של קרן המטבע על הכפלת סך כל המכסות של הקרן מ-238.4 ל-476.8 מיליארד SDR. 60% מסך הגידול במכסות יחולקו לכל המדינות החברות בהתאם לחלקה של כל מדינה בקרן, ו-40% הנותרים יחולקו בין המדינות החברות באופן סלקטיבי לפי קריטריונים שנקבעו כך שישקפו בצורה טובה יותר את חלקן היחסי של המדינות החברות בכלכלה העולמית.

הגדלת המכסות בקרן המטבע תיכנס לתוקף רק לאחר שימולאו שני התנאים:

- תתקבלנה הסכמות בכתב ממדינות המהוות לכל הפחות 70% מסך המכסות בקרן. ללא הסכמה מצד ישראל, יקטן חלקה היחסי של המדינה בקרן המטבע.
- השינוי באמנת הקרן יאושר ע"י מדינות המהוות לכל הפחות 85% מסך המכסות בקרן. ישראל השלימה את אישור התיקון באמנה בהחלטת ממשלה. התיקון באמנה התייחס לכללי בחירה של דירקטורים.

המשמעות לגבי ישראל:

1. ההחלטה על הגדלת המכסות צפויה להביא את המכסה של ישראל מרמה של 1,061.1 מיליון SDR כיום לרמה של 1,920.9 מיליון SDR.
2. כל מדינה תשלם כ-25% מהגידול במכסות ב-SDR או במטבע מוכר אחר. היתרה היא התחייבות לתשלום, והיא נקובה במטבע של כל מדינה (צמוד ל-SDR).

הגדלת המכסה של ישראל בקרן המטבע אינה משפיעה על הסכום הכולל של יתרות מטבע החוץ של המדינה.

¹ ה-SDR מורכב מארבעה מטבעות: הדולר, האירו, הפאונד האנגלי והיין היפני. (בספטמבר 2012 דולר אחד היה שווה בערך 0.65 SDR). המשקל האפקטיבי של המטבעות המרכיבים את ה-SDR משתנה עם שינויים בשערי החליפין בשווקים. ריבית ה-SDR נקבעת פעם בשבוע, והיא מבוססת על הממוצע המשוקלל של ריביות קצרות בשוקי הכספים על המטבעות המרכיבים את ה-SDR.

החלטת הוועדה המוניתרית:

הוועדה המוניתרית החליטה פה אחד לאשר את הגדלת המכסה של ישראל בקרן המטבע, מרמה של 1,061.1 מיליון SDR כיום לרמה של 1,920.9 מיליון SDR.

ההחלטה התקבלה פה אחד, על ידי כל חברי הוועדה המוניתרית, ב-24 בספטמבר, 2012.

השתתפו:

חברי הוועדה המוניתרית

פרופ' סטנלי פישר – נגיד בנק ישראל ויו"ר הוועדה המוניתרית
פרופ' ראובן גרונאו
מר בארי טאף – יועץ בכיר לנגיד לענייני מדיניות מוניתרית
פרופ' רפי מלניק
ד"ר קרנית פלוג – המשנה לנגיד בנק ישראל
פרופ' אלכס צוקרמן

נוכחים נוספים

ד"ר אוהד בר-אפרת – מנהל האגף להפצת מידע ולקשרים בין לאומיים בבנק ישראל
גב' יהודית גולן – האגף להפצת מידע ולקשרים בין-לאומיים
גב' אסתי שורץ – מזכירת הוועדה המוניתרית
עו"ד טידה שמיר – היועצת המשפטית של בנק ישראל